

**CHÍNH SÁCH VÀ CÁC GIẢI PHÁP PHỤC HỒI PHÁT TRIỂN
DU LỊCH QUẢNG TRỊ TRONG GIAI ĐOẠN BÌNH THƯỜNG MỚI****Nguyễn Văn Chiến****Phó Giám đốc****Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quảng Trị***********

Năm 2020, đại dịch Covid-19 xuất hiện tác động tiêu cực, ảnh hưởng nặng nề đến tất cả các lĩnh vực đời sống kinh tế - xã hội trên toàn cầu. Kinh tế thế giới ước tính tăng trưởng âm từ 4,9% đến 5,2%. Trong lĩnh vực du lịch, theo Tổ chức Du lịch Thế giới (UNWTO), số lượng khách du lịch quốc tế năm 2020 ước giảm khoảng 70 - 75% so với năm 2019, tương đương mức giảm khoảng 1 tỷ lượt khách và 1,1 nghìn tỷ USD tổng thu từ khách du lịch; làm thiệt hại hơn 2 nghìn tỷ USD đối với GDP toàn cầu. Hiện nay, hầu hết các quốc gia, các điểm đến trên thế giới đều hạn chế khách du lịch quốc tế, tập trung đảm bảo an toàn của điểm đến, tập trung khai thác du lịch nội địa và định hình lại chính sách phát triển du lịch.

Ở trong nước, đại dịch Covid-19 và thiên tai, thời tiết cực đoan ảnh hưởng lớn đến nhiều mặt của đời sống xã hội; sản xuất kinh doanh bị đình trệ; nhiều hoạt động kinh tế, văn hóa, du lịch, xã hội bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Số lượng khách du lịch quốc tế đến Việt Nam chỉ đạt khoảng 3,7 triệu lượt, giảm 80% so với cùng kỳ năm 2019; khách du lịch nội địa đạt 56 triệu lượt, giảm 34,1% so với cùng kỳ năm 2019. Tổng thu từ khách du lịch năm 2020 đạt 312.200 tỷ đồng, giảm khoảng 58,7% so với cùng kỳ năm 2019.

Trong bối cảnh hết sức khó khăn đó, ngành Du lịch Quảng Trị đã tập trung cùng cả nước ứng phó với đại dịch Covid-19 đồng thời chủ động thích ứng với tình hình mới. Quảng Trị đã nghiêm túc triển khai thực hiện chỉ đạo của Trung ương Đảng và Thủ tướng Chính phủ về thực hiện mục tiêu kép vừa phòng, chống dịch Covid-19 vừa phát triển kinh tế - xã hội; tích cực hưởng ứng Chương trình kích cầu du lịch nội địa “Người Việt Nam đi du lịch Việt Nam”, “Du lịch Việt Nam an toàn, hấp dẫn” do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phát động. Đặc biệt ngày 23/6/2020, UBND tỉnh Quảng Trị ban hành Kế hoạch số 2757-KH/UBND về việc tổ chức các giải pháp, hoạt động kích cầu du lịch khắc phục hậu quả dịch bệnh Covid-19 trên địa bàn tỉnh Quảng Trị gồm các nhóm giải pháp như đảm bảo an toàn cho du khách; các cơ chế, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp; triển khai các chương trình kích cầu; xây dựng và phát triển các sản phẩm du lịch mới; đổi mới cách thức, nội dung tuyên truyền, quảng bá thu hút khách du lịch;... Tuy nhiên làn sóng dịch Covid-19 lần thứ hai, thứ 3 liên tục diễn ra, đồng thời thiên tai bão lũ diễn biến phức tạp làm cho hoạt động kinh doanh du lịch trên địa bàn tỉnh bị ảnh hưởng nặng nề. Các đơn vị lữ hành dừng hoạt động, các hướng dẫn viên du lịch đa số làm hợp đồng theo tour nên nghỉ việc không lương; nhiều cơ sở lưu trú hoạt động cầm chừng hoặc đóng cửa, cho

nhân viên nghỉ việc do không bù đắp được chi phí để duy trì hoạt động; một số doanh nghiệp kinh doanh lữ hành quốc tế phải rút lại giấy phép do không đủ chi phí hoạt động; tất cả kế hoạch quảng bá, xây dựng sản phẩm mới đều bị ngưng trệ;... Tổng lượng khách du lịch đến Quảng Trị trong năm 2020 ước đạt 590.000 lượt (giảm 71,7% so với cùng kỳ năm 2019); Trong đó, khách quốc tế ước đạt 24.200 lượt (giảm 86,05% so với cùng kỳ năm 2019), khách nội địa đạt 565.800 lượt (giảm 71% so với cùng kỳ năm 2019); Khách lưu trú chuyên ngành đạt 260.000 lượt (khách quốc tế 11.200 lượt, khách nội địa 248.800 lượt). Tổng doanh thu kinh doanh du lịch xã hội ước đạt 534 tỷ đồng (giảm 70,03% so với cùng kỳ năm 2019), trong đó doanh thu lưu trú, lữ hành ước đạt 154 tỷ đồng (giảm 67 % so với cùng kỳ năm 2019).

Hiện nay, tình hình dịch COVID-19 trên thế giới đang diễn biến hết sức phức tạp, số lượng ca mắc mới và tử vong vẫn tăng mạnh ở nhiều nước. Đặc biệt, các nước láng giềng chung đường biên giới phía Tây Nam nước ta dịch bệnh đang bùng phát mạnh trên diện rộng. Ở trong nước đã xuất hiện một số trường hợp lây nhiễm trong cộng đồng. Theo các chuyên gia dự báo thì ngành Du lịch chỉ có thể phục hồi sau khi dịch bệnh Covid-19 trên thế giới được kiểm soát và các hoạt động giao thương kinh tế thế giới trở lại bình thường. Theo Tổ chức Du lịch Thế giới (UNWTO), để khách du lịch quốc tế đạt mức bằng năm 2019 cần khoảng thời gian từ 2,5 đến 4 năm, tùy tình hình kiểm soát đại dịch Covid-19. Du lịch Việt Nam cũng nằm trong bối cảnh chung của quốc tế, vì vậy cần nhiều thời gian để phục hồi, trong đó thị trường du lịch nội địa có khả năng phục hồi nhanh hơn. Mặt khác, sau đại dịch, nhu cầu thị hiếu khách du lịch thay đổi nên Du lịch Việt Nam nói chung và Quảng Trị nói riêng cần có các giải pháp để thích ứng với giai đoạn mới.

Hội nghị du lịch toàn quốc tổ chức tại TP. Hội An - Quảng Nam (tháng 11/2020) với chủ đề “*Liên kết, hành động và phát triển*” đã đề ra các giải pháp cơ bản để khôi phục, phát triển du lịch trong thời gian tới:

- Cơ cấu lại thị trường khách du lịch theo hướng bền vững, hiệu quả nhằm vào thị trường khách chất lượng cao, lưu trú dài ngày, chi tiêu cao, cơ cấu thị trường theo phân đoạn nhu cầu.
- Phát triển sản phẩm, dịch vụ mới, liên kết đa dạng hóa và nâng cao chất lượng sản phẩm phù hợp với từng phân đoạn thị trường.
- Đẩy mạnh hợp tác công tư, liên kết vùng giữa các địa phương, điềm đến trong hợp tác phát triển du lịch.
- Chuyển đổi số trong nghiên cứu thị trường, cơ sở dữ liệu và xúc tiến, quảng bá du lịch.

Trên cơ sở phương hướng và các giải pháp chung đó, Quảng Trị đề ra các nhiệm vụ và giải pháp cụ thể như sau:

Một là, Tăng cường truyền thông và triển khai thực hiện đảm bảo an toàn phòng, chống dịch Covid-19 trong hoạt động du lịch

- Tiếp tục tích cực, chủ động triển khai thực hiện nghiêm các biện pháp bảo đảm an toàn phòng, chống dịch Covid-19 trong hoạt động du lịch và cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch theo Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ, chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh và hướng dẫn của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; từng bước đưa tiêu chí bảo đảm an toàn phòng chống dịch Covid-19 vào công tác đánh giá, thẩm định công nhận, xếp hạng các khu, điểm du lịch và cơ sở dịch vụ đạt tiêu chuẩn phục vụ khách du lịch.

- Tăng cường công tác quảng bá điểm đến Quảng Trị - An toàn - Hấp dẫn cùng với các chương trình kích cầu du lịch phù hợp nhằm nhanh chóng phục hồi thị trường khách sau thời gian bị ảnh hưởng do dịch bệnh Covid-19.

Hai là, Triển khai các cơ chế, chính sách hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, nhanh chóng phục hồi và thúc đẩy tăng trưởng

- Tiếp tục triển khai có hiệu quả các chính sách hỗ trợ của Chính phủ đối với doanh nghiệp du lịch như miễn, giảm thuế, điện, nước, chính sách đối với người lao động,... nhằm giúp doanh nghiệp giảm bớt khó khăn trong kinh doanh do dịch bệnh Covid-19.

- Thực hiện tốt các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp theo Nghị quyết số 02/2018/NQ-HĐND ngày 18 tháng 7 năm 2018 của HĐND tỉnh về hỗ trợ phát triển doanh nghiệp, khởi nghiệp doanh nghiệp tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2018 - 2021. Hiện nay, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đang tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết “Một số chính sách hỗ trợ phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh Quảng Trị”.

- Tiếp tục tạo môi trường thuận lợi cho việc thu hút và triển khai các dự án du lịch, nhất là các nhà đầu tư chiến lược có nhiều kinh nghiệm và tiềm lực kinh tế để giữ vai trò định hướng, tạo đột phá phát triển sản phẩm, thị trường du lịch, đặc biệt là các sản phẩm du lịch cao cấp, có giá trị cao để thu hút du khách và tăng thời gian lưu trú. Đồng thời tiếp tục tạo thuận lợi phát triển sản phẩm du lịch đa dạng đáp ứng các nhu cầu của khách du lịch.

- Tăng cường hợp tác công - tư để huy động các nguồn lực trong xã hội cho phát triển du lịch; thực hiện chuyển đổi cơ chế phí tham quan sang cơ chế giá dịch vụ; có chính sách phù hợp về thuế sử dụng đất và tiền thuê đất đối với các dự án du lịch.

- Hỗ trợ doanh nghiệp khảo sát, tuyên truyền quảng bá du lịch tại các thị trường tiềm năng, thị trường du lịch mới, thị trường không bị ảnh hưởng do dịch bệnh để thu hút khách du lịch; hỗ trợ sản xuất hàng lưu niệm, thủ công mỹ nghệ, quà tặng nhằm đa dạng các sản phẩm lưu niệm phục vụ du lịch.

Ba là, Triển khai các chương trình kích cầu du lịch và liên kết hợp tác

- Tiếp tục triển khai Chương trình “Người Việt Nam đi du lịch Việt Nam”, “Du lịch Việt Nam an toàn, hấp dẫn” do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phát động, trong đó xác định hướng đột phá vào sản phẩm có thể mạnh như du lịch lịch sử chiến tranh cách mạng, du lịch văn hóa – tâm linh và du lịch biển đảo.

- Khuyến khích các doanh nghiệp du lịch trên địa bàn tỉnh xây dựng các chương trình kích cầu/khuyến mại/giảm giá; xây dựng các sản phẩm, dịch vụ du lịch mới và nâng cao tính chuyên nghiệp trong phục vụ khách đảm bảo chất lượng, uy tín và thương hiệu.

- Tổ chức triển khai thực hiện tốt các hoạt động trong khuôn khổ Lễ hội Thống nhất non sông, Khai trương mùa Du lịch biển, đảo Quảng Trị năm 2021 và những năm tiếp theo với nhiều hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch sôi nổi, hấp dẫn thu hút khách du lịch đến vui chơi, tham quan, nghỉ dưỡng.

- Tăng cường liên kết, hợp tác phát triển du lịch với các tỉnh trong khu vực Bắc Trung bộ và các thành phố lớn như Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng để đưa nguồn khách đến. Phối hợp với hai tỉnh Quảng Bình và Thừa Thiên Huế nghiên cứu kết nối xây dựng chuỗi du lịch: Cố đô nước Việt (Huế) – Ký ức chiến tranh và Khát vọng hòa bình (Quảng Trị) – kỳ vĩ Phong Nha (Quảng Bình).

Bốn là, Xây dựng và phát triển các sản phẩm du lịch hấp dẫn thu hút khách du lịch

- Tiếp tục tập trung xây dựng và phát triển thương hiệu điểm đến du lịch Quảng Trị: “Ký ức chiến tranh - Khát vọng hòa bình”, “Cửa ngõ Hành lang Kinh tế Đông - Tây”, kết nối, liên kết du lịch "Con đường Di sản miền Trung", "Đường Hồ Chí Minh huyền thoại"; xúc tiến thực hiện các công tác chuẩn bị tổ chức Lễ hội “Vì Hòa bình” tại Quảng Trị vào năm 2022.

- Củng cố và nâng cao chất lượng tour du lịch Cồn Cỏ, Tuyến phố lễ hội ở thị xã Quảng Trị, Chợ đêm Phường 2 Đông Hà, Khu du lịch sinh thái Klu (Đakrông), Trầm Trà Lộc (Hải Lăng), các bãi tắm Cửa Việt, Trung Giang, Gio Hải, Cang Gián, Thủy Bạt (Gio Linh), Cửa Tùng, Thái Lai (Vĩnh Thái – Vĩnh Linh), các Khu di tích quốc gia đặc biệt Địa đạo Vịnh Mốc, Đồi bờ Hiền Lương - Bến Hải, Thành cổ Quảng Trị,...; xây dựng sản phẩm du lịch cộng đồng gắn với Hệ thống giếng cổ Gio An.

Năm là, Đổi mới và nâng cao hiệu quả công tác quảng bá xúc tiến du lịch; phát triển hệ sinh thái du lịch thông minh nhằm hỗ trợ và tăng trải nghiệm cho khách du lịch

- Đổi mới cách thức, nội dung, nâng cao tính chuyên nghiệp và hiệu quả của hoạt động xúc tiến, quảng bá du lịch. Từng bước hoàn thiện hệ thống hạ tầng công nghệ thông tin trong dự án Đô thị thông minh để phục vụ công tác

quản lý, đáp ứng và triển khai nhiệm vụ hệ sinh thái du lịch thông minh trên địa bàn tỉnh. Đồng thời phát triển các sản phẩm ứng dụng công nghệ theo hướng tiếp cận cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 nhằm hỗ trợ và tăng trải nghiệm cho khách du lịch.

- Đẩy mạnh chiến dịch truyền thông về điểm đến Quảng Trị thông qua truyền thông, báo chí, qua các ứng dụng du lịch thông minh. Chú trọng quảng bá có hiệu quả qua các kênh của mạng xã hội, chú trọng các Fanpage có lượt follow lớn,... Tổ chức Cuộc thi sáng tác Logo và Slogan Du lịch Quảng Trị để xây dựng bộ nhận diện du lịch của tỉnh.

- Tăng cường hợp tác công tư, liên kết hợp tác, phối hợp với các doanh nghiệp tạo nguồn lực đủ mạnh để nâng cao hiệu quả trong các hoạt động xúc tiến quảng bá. Ưu tiên tập trung kinh phí xúc tiến, quảng bá thị trường nội địa, nhất là các thị trường trọng điểm.

- Tham gia các Diễn đàn liên kết phát triển du lịch, chương trình kích cầu du lịch nội địa của Tổng cục Du lịch, Hiệp hội Du lịch Việt Nam và các trung tâm du lịch lớn như Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Nghệ An,... nhằm liên kết Quảng Trị vào chuỗi các sản phẩm du lịch liên tỉnh, liên vùng để thu hút khách trong giai đoạn hậu dịch COVID-19.

Đại dịch Covid-19 trên quy mô thế giới và ở Việt Nam vẫn tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường. Thời điểm kiểm soát được hoàn toàn dịch bệnh trên toàn cầu (khi có vắc-xin phòng ngừa hữu hiệu) vẫn đang bỏ ngõ. Trong bối cảnh ấy, ngành du lịch Quảng Trị đang cùng chung tay hành động với sự đồng lòng vào cuộc của các cấp ủy Đảng, Chính quyền, các doanh nghiệp và cộng đồng dân cư để cơ cấu lại, nhất là cơ cấu lại nguồn khách, cơ cấu lại sản phẩm phù hợp để đón nhận cơ hội mới. Những đột phá, sáng tạo trong cách làm du lịch trong thời gian chống đỡ với dịch Covid-19 vừa qua sẽ là nền tảng tạo đà để du lịch Quảng Trị tìm được thời cơ trong thách thức, chủ động đón nhận cơ hội mới ngay sau khi hết dịch, tiếp tục khẳng định vị thế du lịch Quảng Trị trong khu vực Bắc Trung bộ và trên Hành lang kinh tế Đông - Tây./.